

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 43.155/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 22 mei 2007 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 9 juli 2007, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot uitvoering van het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 12 juni 2007 en 26 juni 2007, op laatstvermelde datum het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan

Daarnaast bevat dit advies ook opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe uitvoering te geven aan het decreet van 2 maart 2007 houdende het statuut van de reisbureaus.

Daartoe worden vooreerst de voorwaarden bepaald voor het verlenen van de vergunning waarover elk reisbureau met één of meer verkooppunten in het Vlaamse Gewest moet beschikken of van de toestemming voor de exploitatie van bijkomende verkooppunten. Deze voorwaarden hebben betrekking op de beroepskennis van de personen belast met de dagelijkse leiding van een verkooppunt (artikel 2), op vereisten waaraan de onderneming moet voldoen inzake een minimum permanent eigen vermogen, op een borg tot zekerheidstelling van de verbintenissen die in het raam van de reisbureau-activiteit worden aangegaan, op de technische uitrusting en op het sluiten van een verzekering tegen financieel onvermogen en een verzekering burgerlijke beroepsaansprakelijkheid (artikelen 3 tot 9).

Daarnaast wordt de procedure bepaald voor de toekenning, de weigering, de schorsing of de intrekking van de vergunning en van de toestemming door Toerisme Vlaanderen voor de exploitatie van bijkomende verkooppunten (artikelen 10 tot 13), alsmede de procedure voor het aantekenen van beroep bij de Vlaamse minister, bevoegd voor het toerisme, tegen de beslissing tot weigering, schorsing of intrekking van de

.../...

vergunning of de toestemming (artikelen 14 tot 16). Tevens worden de regels bepaald inzake het adviescomité en inzake de beroepscommissie die krachtens het decreet van 2 maart 2007 worden opgericht en die over adviserende bevoegdheden beschikken, onder meer in het raam van de genoemde procedures (artikelen 17 en 18). Voorts wordt de informatie omschreven die Toerisme Vlaanderen voor iedereen beschikbaar moet maken, onder meer van op afstand en elektronisch (artikel 19), en de gegevens die vermeld worden op het bewijs van de vergunning (artikel 20).

Wat betreft de verplichtingen van de vergunninghouder worden regels bepaald inzake het gebruik van de borgstelling (artikelen 21 tot 25), de gegevens en de inlichtingen die aan Toerisme Vlaanderen moeten worden meegedeeld (artikelen 26 en 27), de openbaarheid van de gegevens en het nummer van de vergunning, het fysieke en virtuele kenteken dat de vergunninghouder moet gebruiken en de andere gegevens die beschikbaar moeten zijn voor het publiek (artikelen 28 tot 32), alsmede de regels inzake de vervanging van de persoon die is belast met de dagelijkse leiding van een verkooppunt in geval van overlijden, ontslag of langdurige afwezigheid (artikel 33).

Inzake controle en sancties wordt bepaald dat het toezicht wordt uitgeoefend door het door Toerisme Vlaanderen daartoe aangewezen personeel, wordt de minimuminhoud geregeld van het proces-verbaal dat wordt opgesteld bij overtreding van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten en wordt de termijn bepaald voor de betaling van de administratieve geldboete als de beslissing tot het opleggen van die boete geen termijn vermeldt (artikelen 34 en 35).

Tot slot wordt bepaald dat het decreet van 2 maart 2007 en het besluit dat thans in ontwerpvorm voorligt, in werking treden op 1 juli 2007 (artikelen 36 en 37).

BEVOEGDHEID

3. Het ontworpen besluit heeft, globaal genomen, betrekking op vestigingsvoorwaarden inzake toerisme. Krachtens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen behoort deze aangelegenheid tot de bevoegdheid van de gewesten.

.../...

Deze bevoegdheid houdt ook de bevoegdheid in om de richtlijnen 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (hierna: richtlijn beroepskwalificaties) en 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (hierna: dienstenrichtlijn) om te zetten voor wat betreft het beroep van de persoon belast met de dagelijkse leiding van een verkooppunt en voor wat betreft de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van diensten in het Vlaamse Gewest van reisbureaus die gevestigd zijn in een andere lidstaat ⁽¹⁾.

4. Krachtens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 5/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is alleen de federale overheid bevoegd voor het handelsrecht. Gelet hierop dient de laatste volzin van artikel 21, waartoe het algemeen geformuleerde artikel 6, § 1, 1/, van het decreet van 2 maart 2007 overigens geen rechtsgrond verschaft, te worden weggelaten. Dit geldt ook voor artikel 22, § 5, van het ontwerp, dat een gevolg is van het genoemde artikel 21, laatste volzin.

RECHTSGROND

5. Het ontworpen besluit vindt, globaal genomen, rechtsgrond in de artikelen 3, § 3, tweede lid, 5, 6, § 1, 7, 9, eerste en vijfde lid, 11, § 9, en 14 van het decreet van 2 maart 2007.

6. Artikel 19 van het ontwerp steunt niet op een uitdrukkelijke machtiging aan de Vlaamse Regering in het decreet van 2 maart 2007. Volgens de gemachtigde valt de in dat artikel vervatte opdracht aan Toerisme Vlaanderen te situeren in het licht van

⁽¹⁾ Sommige andere aspecten van de dienstenrichtlijn dienen door de federale overheid te worden omgezet gelet op haar bevoegdheid om algemene regels vast te stellen inzake de bescherming van de verbruiker (artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 2/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980). Gelet op de nauwe samenhang tussen de federale en de gewestelijke bevoegdheden verdient het aanbeveling dat de betrokken overheden overleg zouden plegen betreffende de implementatie van de genoemde richtlijn.

artikel 5, § 1, 2/, h), en 4/, e), van het decreet van 19 maart 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Toerisme Vlaanderen". Op grond van die bepalingen is Toerisme Vlaanderen belast met het oprichten van steun- en informatiepunten en met het opstarten van de virtuele loketfunctie.

In artikel 5, § 2, eerste en derde lid, van het decreet van 19 maart 2004 wordt de Vlaamse Regering ermee belast de nadere regels uit te vaardigen betreffende, onder meer, de genoemde taken, en om Toerisme Vlaanderen te belasten met bijzondere opdrachten die "kaderen in de missie en de taken" van Toerisme Vlaanderen als bedoeld in de artikelen 4 en 5 van dat decreet.

7. Wat betreft de artikelen 21, laatste volzin, en 22, § 5, wordt verwezen naar opmerking 4.

8. Krachtens artikel 35 van het ontwerp kan de beslissing "tot het opleggen van een administratieve geldboete" (bedoeld in artikel 11 van het decreet van 2 maart 2007) vermelden binnen welke termijn die geldboete moet worden betaald. Zo niet, dient ze te worden betaald binnen dertig kalenderdagen.

Op grond van artikel 11, § 9, van het decreet van 2 maart 2007 staat het evenwel uitsluitend aan de Vlaamse Regering om de termijn van betaling van de genoemde geldboete te bepalen. Zulks dient op een algemene wijze te gebeuren. Het bepalen van die termijn kan derhalve niet worden overgelaten aan Toerisme Vlaanderen, ook niet geval per geval. Het genoemde artikel 35, zoals het thans is opgevat, strijdt derhalve met artikel 11, § 9, van het decreet van 2 maart 2007 en moet bijgevolg worden herzien.

ALGEMENE OPMERKINGEN

9. De dienstenrichtlijn moet krachtens artikel 44 ervan door de lidstaten worden omgezet tegen 28 december 2009. Blijkens de memorie van toelichting bij het decreet van 2 maart 2007, dat rechtsgrond biedt voor het ontworpen besluit, was het de bedoeling een regeling te ontwerpen die reeds in overeenstemming is met de Europese ontwikkelingen, en met name met de toen nog niet uitgevaardigde, maar in een definitieve

versie bekend zijnde richtlijn die op 12 december 2006 als de dienstenrichtlijn zou worden uitgevaardigd. Het voorliggende ontwerpbesluit dient aan die richtlijn te worden getoetst.

9.1. De dienstenrichtlijn bevat naast een luik betreffende de vrijheid van vestiging ⁽²⁾ (artikelen 9 tot 15) ook een luik betreffende het vrij verkeer van diensten (artikelen 16 tot 21) ⁽³⁾. Daarnaast regelt de richtlijn ook nog op een transversale wijze een aantal aangelegenheden die op verschillende sectoren van toepassing zijn, namelijk de administratieve vereenvoudiging (hoofdstuk II), de kwaliteit van diensten (hoofdstuk V) en de administratieve samenwerking (hoofdstuk VI).

Zoals blijkt uit artikel 3 van het rechtsgrond biedende decreet van 2 maart 2007, blijft het toepassingsgebied ervan beperkt tot de reisbureaus die een verkooppunt hebben in het Vlaamse Gewest, met andere woorden tot de reisbureaus die in het Vlaamse Gewest gevestigd zijn. Het staat aan de decreetgever en vervolgens aan de Vlaamse Regering om met betrekking tot de reissector aan de andere voorschriften van de richtlijn, voor zover zij betrekking hebben op aangelegenheden die binnen de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest vallen, uitvoering te geven.

9.2. Luidens artikel 10 van de dienstenrichtlijn, dat betrekking heeft op de vrijheid van vestiging, dienen de vergunningsvoorwaarden te zijn gebaseerd op de volgende criteria: niet-discriminatoir zijn, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang en ermee evenredig zijn, en duidelijk, ondubbelzinnig, objectief, vooraf bekend gemaakt, transparant en toegankelijk zijn.

⁽²⁾ Zoals in herinnering wordt gebracht door de inleidende overweging (37) bij de dienstenrichtlijn impliceert het begrip "vestiging" de daadwerkelijke uitoefening van een economische activiteit voor onbepaalde tijd vanuit een duurzame vestiging.

⁽³⁾ Zoals beknopt wordt omschreven in artikel 16 van de dienstenrichtlijn, impliceert het vrij verkeer van diensten het recht van dienstverrichters om diensten te verrichten in een andere lidstaat dan die waar zij gevestigd zijn.

De algemeenheid en de vaagheid van de genoemde criteria hebben tot gevolg dat de toetsing van een nationale regeling aan de dienstenrichtlijn aanleiding geeft tot een delicate beoordeling, die in laatste instantie toekomt aan het Europees Hof van Justitie.

In verband met de belangrijke vereiste dat de vergunningsvoorwaarden (zoals trouwens ook het opleggen van een vergunningstelsel, zie artikel 9, lid 1, b), van de dienstenrichtlijn) moeten zijn gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang, kan meer duiding worden gevonden in de rechtspraak van het Hof van Justitie over het begrip "algemeen belang". Zoals in de inleidende overweging (40) bij de dienstenrichtlijn in herinnering wordt gebracht, omvat het begrip "algemeen belang" onder meer de bescherming van afnemers van diensten, de consumentenbescherming, de voorkoming van fraude, de voorkoming van oneerlijke concurrentie en de bescherming van schuldeisers, waarbij niet uit het oog mag worden verloren dat de genoemde doelstellingen telkens moeten voldoen aan de vereisten van evenredigheid, noodzakelijkheid en niet-discriminatie. De toetsing van het vergunningstelsel als zodanig dient te gebeuren op het niveau van het rechtsgrond biedende decreet van 2 maart 2007 en gaat derhalve de huidige adviesaanvraag te buiten.

Voor wat betreft de toetsing van de in het ontworpen besluit opgelegde vergunningsvoorwaarden, komt het de Raad van State voor dat aan de gestelde vereisten, en in het bijzonder aan deze die betrekking hebben op de dwingende redenen van algemeen belang, is voldaan, zij het onder het voorbehoud van een andersluidend oordeel van het Hof van Justitie. In verband met de vereiste van taalkennis wordt bovendien verwezen naar opmerking 10.4.

10. Luidens artikel 3 van de dienstenrichtlijn moet bij strijdigheid van deze richtlijn met bepalingen van andere communautaire regelgeving die betrekking heeft op specifieke aspecten van de toegang tot of de uitoefening van een dienstactiviteit in specifieke sectoren of voor specifieke beroepen, voorrang toekomen aan deze laatste regelgeving. De richtlijn beroepskwalificaties wordt uitdrukkelijk genoemd als een voorbeeld van zulk een regelgeving. Het om advies voorgelegde ontwerpbesluit moet derhalve ook aan deze richtlijn worden getoetst.

10.1. Luidens artikel 10, inleidende zin, van de richtlijn beroepskwalificaties is hoofdstuk I van titel III van deze richtlijn toepasselijk op alle beroepen die niet onder de hoofdstukken II en III van dezelfde titel vallen. Dit betekent dat, de bij artikel 10 bedoelde uitzonderingen niet te na gesproken, eenzelfde beroep niet tegelijk onder hoofdstuk I en hoofdstuk II kan vallen. In het voorliggende geval is hoofdstuk II van titel III van de richtlijn van toepassing. Het genoemde hoofdstuk II is luidens artikel 16 van toepassing op de werkzaamheden opgesomd in bijlage IV van de richtlijn, en in de ontworpen regelgeving gaat het om een werkzaamheid die is opgenomen in die bijlage, meer bepaald in lijst II ervan.

Betreffende de in bijlage IV van de richtlijn beroepskwalificaties vermelde werkzaamheden bepaalt artikel 16 dat, wanneer een lidstaat voor de uitoefening daarvan kennis- en bekwaamheidsvereisten stelt, deze lidstaat als genoegzaam bewijs van die kennis en bekwaamheid beschouwt het feit dat de werkzaamheid in kwestie in een andere lidstaat is uitgeoefend overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 (voor de werkzaamheden, zoals die van reisbureaus, die vallen onder lijst II van bijlage IV).

10.2. Volgens de gemachtigde worden de toepasselijke bepalingen van de richtlijn beroepskwalificaties, waaronder artikel 18, omgezet bij artikel 2, § 2, 5/ en 7/, van het ontwerp.

Hierbij dienen de volgende opmerkingen te worden gemaakt.

10.2.1. Betreffende de omzetting van artikel 18 verklaarde de gemachtigde het volgende:

"Hoofdstuk II houdt in dat de in artikel 18 vermelde buitenlanders over een beroepskennis inzake reisbureaus beschikken, die als gelijkwaardig moet erkend worden aan de door het besluit vereiste beroepskennis.

Uit artikel 2 § 2, 7/ van het besluit blijkt dat de personen onder artikel 18, 1. a, d, e, f inderdaad erkend worden als zijnde bekwaam want deze hebben minstens 5 jaar relevante ervaring, doch ook de personen die vallen onder artikel 18 1. b en c (en dus een buitenlands diploma hebben) worden door het besluit (en meer bepaald artikel 2 § 2, 5/) aanvaard als gelijkwaardig, aangezien de richtlijn (de «toepasselijke wetgeving» zoals bepaald in artikel 2 § 2 5/ van het besluit) dit diploma, in combinatie met de ervaring vermeld in artikel 18, 1. b en c (drie of vier jaar als zelfstandige of bedrijfsleider, wat ruim voldoet aan de vereiste van één, twee of drie jaar relevante ervaring vermeld in art. 2 § 2 1/ t/m 4/) beschouwd als gelijkwaardig.

.../...

Voor buitenlanders die niet onder een categorie vermeld in artikel 18 vallen, wordt hoofdstuk I (inzake erkenning opleidingstitels) en meer bepaald artikel 11 van toepassing, dat bepaalt dat elke daar vermelde buitenlandse opleidingstitel aanvaard moet worden wegens gelijkwaardig aan de overeenstemmende binnenlandse titel. Dit gebeurt door het besluit, daar artikel 2 § 2, 5/ bepaalt dat buitenlandse diploma's die krachtens de toepasselijke wetgeving als gelijkwaardig met de diploma's vermeld in punt 1/ t/m 4/ beschouwd worden.

De beroepskwalificaties die in het licht van artikel 11 van de richtlijn 2005/36 overeenkomen met de diplomavereisten uit het besluit zijn de volgende:

- 1/ (bachelor of master toerisme) art. 11 c) i en d)
- 2/ (bachelor of master) art. 11 c) i en d
- 3/ (TSO diploma toerisme) art. 11 b) ii
- 4/ (Syntra opleiding) art. 11 a) i

Toerisme Vlaanderen is de bevoegde autoriteit, naar analogie van bv. artikel 27 van het KB van 25 maart 1996 tot uitvoering van de artikelen 9, 10, 2/, 4/ en 6/, en artikel 11, § 3, van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, dat bepaalt dat de Controledienst voor de verzekeringen oordeelt over de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's."

10.2.2. Het komt de Raad van State voor dat de richtlijn beroepskwalificaties in het ontworpen besluit niet op de juiste wijze wordt geïnterpreteerd en omgezet.

In artikel 2, § 2, 5/, van het ontworpen besluit wordt uitgegaan van een stelsel waarbij diploma's "krachtens de toepasselijke wetgeving of door de bevoegde autoriteit als gelijkwaardig beschouwd [worden]".

Vooreerst dient daarbij te worden opgemerkt dat in het ontworpen besluit nagelaten wordt de "toepasselijke wetgeving" op te nemen of ernaar te verwijzen. Daarbij volstaat een loutere verwijzing naar de artikelen van de richtlijn beroepskwalificaties niet: de regels die Toerisme Vlaanderen moet hanteren om al dan niet buitenlandse bewijzen of titels te aanvaarden, dienen in het nationale recht van de lidstaten, *in casu* in het decreet van 2 maart 2007 en de ter uitvoering daarvan genomen besluiten van de Vlaamse Regering, te worden opgenomen.

Daarenboven lijkt het in artikel 2, § 2, 5/, van het ontworpen besluit gehanteerde concept van "gelijkwaardigheid van diploma's" niet in overeenstemming te zijn met het stelsel dat bij de richtlijn beroepskwalificaties wordt geïntroduceerd. Zoals met name uit de artikelen 11 en volgende van deze richtlijn blijkt, wordt erin belang gehecht aan de overeenstemming van het niveau van de in één lidstaat vereiste en de in

.../...

een andere lidstaat bekomen "kwalificatieniveaus". Overeenkomstig artikel 13 van de richtlijn worden deze kwalificatieniveaus bewezen door middel van bekwaamheidsattesten of opleidingstitels die aan bepaalde, in de richtlijn nader omschreven, voorwaarden moeten voldoen (en die verschillen al naargelang het beroep in de ontvangende lidstaat al dan niet is gereglementeerd). Aldus bepaalt artikel 13 van de richtlijn dat de bekwaamheidsattesten of opleidingstitels onder meer moeten voldoen aan de vereiste dat zij blijk geven van een beroepskwalificatieniveau "dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau onmiddellijk voorafgaand aan het door de ontvangende lidstaat vereiste niveau" (artikel 13, lid 1, tweede alinea, b), en lid 2, tweede alinea, b)). De bedoelde kwalificatieniveaus worden nader bepaald in artikel 11 van de richtlijn.

Teneinde de regeling van de richtlijn beroepskwalificaties op adequate wijze om te zetten, dient het ontwerp in zijn geheel te worden herwerkt.

Daarbij zou de volgende werkwijze kunnen worden gevolgd.

10.2.2.1. Eerstens dienen de artikelen 16 en 18 van de richtlijn beroepskwalificaties in hun geheel te worden omgezet in het nationale recht. Artikel 18 dat, zoals reeds werd opgemerkt, uitdrukkelijk van toepassing is op de reisbureausector, slaat op situaties waar door de ontvangende lidstaat, zoals *in casu* het geval is in het Vlaamse Gewest, de toegang afhankelijk wordt gemaakt van het bezit van kennis en bekwaamheid. Door de ontvangende lidstaat moet als genoegzaam bewijs van de kennis en de bekwaamheid worden aanvaard, het feit dat de werkzaamheid voorafgaandelijk in een andere lidstaat is uitgeoefend overeenkomstig de nadere regels die in artikel 18 van de richtlijn worden opgesomd en die in het besluit dat de omzetting van de richtlijn vormt, moeten worden overgenomen.

Terecht gaat de gemachtigde ervan uit dat het de lidstaten is toegestaan om bij de implementering van artikel 18 van de richtlijn minder strenge eisen te stellen (minder jaren ervaring of opleiding). De stellers van het ontworpen besluit dienen uit te maken of zij van deze mogelijkheid gebruik zullen willen maken.

10.2.2.2. In subsidiaire orde dient vervolgens uitvoering te worden gegeven aan de bepalingen van hoofdstuk I van titel III van de richtlijn beroepskwalificaties. In afwijking van de normale regels met betrekking tot de respectieve toepassing van de hoofdstukken I

.../...

en II van titel III van de richtlijn, is hoofdstuk I uitzonderlijk op de reisbureausector van toepassing op grond van artikel 10, a), van de richtlijn, namelijk wanneer de aanvrager, om een bijzondere en uitzonderlijke reden, niet voldoet aan de eisen die bij artikel 18 worden gesteld.

Bij ontstentenis van een algemene desbetreffende regeling die zich, zoals de richtlijnbepalingen, tot een veelheid van sectoren uitstrekt, dienen de algemene (transversale) regelen van de richtlijn inzake de erkenning van kwalificatieniveaus, zoals neergelegd in de artikelen 11 (kwalificatieniveaus), 12 (gelijkstelling met opleidingstitels) en 13 (voorwaarden van erkenning van bekwaamheidsattesten of opleidingstitels), geheel te worden opgenomen in het ontworpen besluit. Er dient aan te worden herinnerd dat het beginsel is, waarvan overeenkomstig artikel 13 van de richtlijn wordt uitgegaan, dat aanvragers tot het beroep en de uitoefening ervan moeten worden toegelaten, ook wanneer zij over bekwaamheidsbewijzen of opleidingstitels beschikken die blijken geven van een beroepskwalificatieniveau dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau onmiddellijk voorafgaand aan het door de ontvangende lidstaat vereiste niveau.

De stellers van het ontwerp dienen uit te maken of zij wensen gebruik te maken van de mogelijkheid om toepassing te maken van de "compenserende maatregelen" die door de lidstaten met toepassing van artikel 14 van de richtlijn kunnen worden genomen.

10.2.2.3. Het is nuttig dat de stellers van het ontwerp de rechtspraak van het Hof van Justitie voor ogen houden, waarin wordt geoordeeld dat overheden van de lidstaten die moeten beslissen over aanvragen om toelating tot een beroep dat naar nationaal recht enkel toegankelijk is voor houders van een diploma, beroepskwalificatie of -ervaring, rekening moeten houden met alle diploma's, certificaten, titels en praktijkervaring van de betrokkene door de daaruit blijkende bekwaamheden te vergelijken met de in het nationale recht verlangde kennis en kwalificaties ⁽⁴⁾. Het gaat hier om een beginsel dat inherent is aan het EG-Verdrag, en dat niet aan juridische waarde kan verliezen door de vaststelling van richtlijnen inzake onderlinge erkenning van diploma's. Waar dergelijke richtlijnen ertoe strekken criteria vast te stellen voor de automatische erkenning van

⁽⁴⁾ Zie de arresten I. VLASSOPOULOU t./ Duitsland, C-340/89, 7 mei 1991, S. HAIM t./ Kassenzahnärztliche Vereinigung Nordrhein, C-319/92, 9 februari 1994 en H.F. HOCSMAN t./ Frankrijk, C-238/98, 14 september 2000.

diploma's, hebben zij niet tot doel en kunnen zij evenmin tot gevolg hebben, dat de erkenning van dergelijke diploma's, certificaten en andere titels wordt bemoeilijkt in situaties die onder de richtlijn vallen.

De overheden van de lidstaten moeten dit beginsel naleven wanneer het diploma waarover de aanvrager beschikt, niet automatisch wordt erkend op basis van een richtlijn inzake de onderlinge erkenning van diploma's, ook als is een dergelijke richtlijn vastgesteld voor de betrokken beroepssector ⁽⁵⁾.

10.3. Uit het beginsel van de economische en monetaire unie, neergelegd in artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vloeit voort dat houders van diploma's of getuigschriften, uitgereikt of erkend door de Franse of de Duitstalige Gemeenschap, of wanneer de aanvrager zich beroept op beroepskwalificaties of opleidingstitels verworven in andere gewesten, zij niet aan strengere eisen kunnen worden onderworpen als andere burgers uit lidstaten van de Europese Unie. Ook hiermee dient bij de herwerking van het ontwerp rekening te worden gehouden.

10.4. In verband met de verzoenbaarheid met het Europese Gemeenschapsrecht van de bij artikel 2 gestelde vereiste van taalkennis, verwijst de gemachtigde naar artikel 53 van de richtlijn beroepskwalificaties. Hij verklaarde het volgende:

"De kennis van het Nederlands (niet: gebruik van het Nederlands) wordt beschouwd als een onontbeerlijke beroepsvereiste die wordt opgelegd in het belang van de consument. Overeenkomstig artikel 53 van de richtlijn 2005/36/EG (erkenning beroepskwalificaties) wordt van degenen wiens beroepskwalificaties erkend worden, verwacht dat ze beschikken over de talenkennis die voor de uitoefening van hun beroep in het Vlaamse Gewest vereist is. Gezien de officiële taal van het Vlaamse Gewest het Nederlands is, omvat deze talenkennis (minstens) het Nederlands. Ook al is kennis van het Nederlands immers misschien niet altijd noodzakelijk in de communicatie met de klanten (bv. een reisbureau dat zich enkel richt op Turkse reizigers), het is wel degelijk minstens vereist voor de kennis van de toepasselijke wetgeving, voor de communicatie met de bevoegde instantie (Toerisme Vlaanderen), en meer dan waarschijnlijk voor de communicatie met de leveranciers (touroperators of andere).

⁽⁵⁾ H.v.J., Nationale raad van de orde van architecten t./ N. DREESSEN, C-31/00, 22 januari 2002.

Gezien deze vereiste in gelijke mate zowel voor Belgen als voor buitenlanders geldt, proportioneel en gerechtvaardigd is om dwingende redenen van algemeen belang (*in casu* consumentenbescherming), is deze vereist in overeenstemming met de vrijheid van vestiging, zoals gedefinieerd in art. 4, 8/ juncto art. 9 van de dienstenrichtlijn 2006/123."

In dit verband kan worden verwezen naar de rechtspraak van het Hof van Justitie, meer bepaald naar het arrest C-424/97 van 4 juli 2000 inzake S. HAIM t./ Kassenzahnärztliche Vereinigung Nordrhein, waarin de vereiste van taalkennis wordt getoetst aan de voorwaarde van "algemeen belang", en het volgende wordt geoordeeld:

"59. Zoals de advocaat-generaal in de punten 105-113 van zijn conclusie beklemt, is de betrouwbaarheid van de communicatie van de tandarts met zijn patiënt en met de administratieve autoriteiten en beroepsorganisaties, een dwingende reden van algemeen belang die rechtvaardigt, dat de toelating als ziekenfondstandarts aan taalvereisten wordt ontworpen. Zowel de dialoog met de patiënten als de inachtneming van de deontologische en juridische voorschriften die in de lidstaat van vestiging eigen zijn aan de tandheelkunde en de uitvoering van administratieve taken, vereisen een passende kennis van de taal van die staat.

60. De taalvereisten die moeten waarborgen dat de tandarts zinvol met zijn patiënten, wier moedertaal de taal van de betrokken lidstaat is, en met de administratieve autoriteiten en de beroepsorganisaties van de staat kan communiceren, mogen evenwel niet verder gaan dan ter bereiking van dat doel noodzakelijk is. Dienaangaande is het in het belang van de patiënten wier moedertaal niet de officiële taal is, dat een zeker aantal tandartsen met die personen ook in hun eigen taal kan communiceren."

Al kan hieruit worden afgeleid dat het opleggen van een vereiste van taalkennis op zich niet onverenigbaar is met het Europese Gemeenschapsrecht, dient ook aan het evenredigheidsbeginsel te zijn voldaan. Te dien aanzien kan worden verwezen naar opmerking 17.

11. In de artikelen 13, vijfde lid, en 16, derde en vierde lid, wordt bepaald dat de beslissing van Toerisme Vlaanderen over de toekenning, de weigering, de intrekking of de schorsing van de vergunning of de toestemming, respectievelijk de beslissing van de minister over het beroep tegen een beslissing tot weigering, schorsing of intrekking van de vergunning of de toestemming gemotiveerd moet worden.

Dat de genoemde beslissingen formeel gemotiveerd moeten zijn, vloeit reeds voort uit de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. De genoemde bepalingen zijn bijgevolg overbodig en tevens misleidend omdat erdoor ten onrechte de indruk zou kunnen ontstaan dat andere beslissingen waarvan gewag wordt gemaakt in het ontwerp en die onder het toepassingsgebied van de wet van 29 juli 1991 vallen, niet formeel gemotiveerd behoeven te zijn.

12. In de artikelen 19, 7/, 28 en 32, 1/, wordt bepaald dat bepaalde gegevens, waaronder persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, openbaar moeten worden gemaakt, respectievelijk voor iedereen beschikbaar onder meer van op afstand en elektronisch (artikel 19, 7/ - het betreft onder meer de voornamen, de naam, de woonplaats en de plaats en de datum van geboorte van de vergunninghouder indien deze een natuurlijke persoon is), zichtbaar in elk verkooppunt en gemakkelijk te raadplegen voor het publiek (artikel 28 - zelfde gegevens) en in elk verkooppunt beschikbaar voor het publiek (artikel 32 - het betreft de gegevens van de persoon die belast is met de dagelijkse leiding van het verkooppunt - hiermee zou de naam, de voornamen en de geboortedatum bedoeld zijn).

Volgens de gemachtigde is de openbaarmaking van deze gegevens vereist om de identificatie van de vergunninghouder mogelijk te maken. Vraag is evenwel of de geboortedatum en -plaats daartoe noodzakelijke gegevens zijn.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Aanhef

13. Gelet op hetgeen is opgemerkt omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit:

- voege men aan de aanhef een lid toe waarin wordt verwezen naar 5, § 2, eerste en derde lid, van het decreet van 19 maart 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Toerisme Vlaanderen";
- vervolledige men het eerste lid van de aanhef met een vermelding van de artikelen 3, § 3, tweede lid, 5, 6, § 1, 7, 9, eerste en vijfde lid, 11, § 9, en 14 van het erin vermelde decreet van 2 maart 2007.

14. Overeenkomstig artikel 63, tweede alinea, van de richtlijn beroepskwalificaties en van artikel 44, lid 1, derde alinea, van de dienstenrichtlijn dient naar (de betrokken onderdelen van) die richtlijnen te worden verwezen. Daartoe kan de aanhef worden aangevuld met twee leden, of kan een artikel aan het dispositief worden toegevoegd.

15. Het huidige derde lid van de aanhef dient te worden gesplitst in twee leden nu het om twee onderscheiden vormvereisten gaat.

16. Aangezien om advies is gevraagd met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, redigere men het huidige vierde lid van de aanhef als volgt:

"Gelet op advies 43.155/3 van de Raad van State, gegeven op 26 juni 2007, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

.../...

Artikel 2

17. In artikel 2, § 1, 1/, van het ontwerp wordt, als voorwaarde voor het verlenen van een vergunning waarover elk reisbureau met één of meer verkooppunten in het Vlaamse Gewest moet beschikken of van een toestemming voor de exploitatie van bijkomende verkooppunten, de kennis van het Nederlands vereist die noodzakelijk is voor het uitoefenen van de dagelijkse leiding van het verkooppunt. Het opleggen van dit vereiste werd reeds getoetst aan het Europese Gemeenschapsrecht (zie opmerking 10.4).

Er dient bovendien te worden onderzocht of dit taalkennisvereiste geen afbreuk doet aan de bij de Grondwet of de internationale verdragen inzake mensenrechten gewaarborgde grondrechten, in het bijzonder het gelijkheidsbeginsel (artikelen 10 en 11 van de Grondwet), het recht op bescherming van het privé-leven (onder meer artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden), het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid (artikel 23, derde lid, 1/, van de Grondwet). Die grondrechten zijn weliswaar niet absoluut, maar de beperkingen ervan dienen een wettig doel na te streven en bovendien in een redelijk evenredigheidsverband te staan tot dat doel.

Ook moeten de beginselen inzake de economische unie vervat in artikel 6, § 1, VI, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in acht worden genomen ⁽⁶⁾.

De stellers van het ontwerp dienen in dit verband na te gaan of de beoogde doelstellingen (zie de verklaring van de gemachtigde opgenomen sub 10.4), die kunnen worden beschouwd als doelstellingen van algemeen belang, ook niet kunnen worden bereikt door andere, minder stringente maatregelen dan het opleggen van een vereiste van kennis van het Nederlands in hoofde van de persoon die is belast met de dagelijkse leiding

⁽⁶⁾ Buiten de toetsing aan deze bepaling uit de bijzondere wet van 8 augustus 1980, rijst bevoegdheidsrechtelijk geen probleem nu op dit vlak een onderscheid dient te worden gemaakt tussen een regeling betreffende het gebruik der talen en het opleggen van vereisten inzake taalkennis (zie advies 39.536/VR/3 van 24 januari 2006 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 15 december 2006 houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, *Parl. St.*, Vl. Parl., 2005-2006, nr. 824/1 (43) 50). Dat laatste kan deel uitmaken van het regelen van de betrokken aangelegenheid, te dezen de vestigingsvoorwaarden inzake toerisme.

van het verkooppunt. Het is slechts wanneer dit niet het geval zou zijn dat de ontworpen maatregel toelaatbaar kan worden geacht.

18. In artikel 2, § 2, worden de diploma's en de praktische ervaring omschreven waarvan wordt aanvaard dat zij getuigen van de vereiste beroepskennis.

Op de vraag naar een verantwoording van deze regeling vanuit het oogpunt van het grondwettelijke beginsel van de gelijkheid en de niet-discriminatie, antwoordde de gemachtigde het volgende:

"De combinatie van diploma's en ervaring werd vastgelegd in overleg met de sector en de verantwoordelijken voor de opleiding Toerisme.

Volgens deze experts volstaan de verschillende diploma's toerisme momenteel niet voor het opstarten van een reisbureau, zodat de vereiste bijkomende kennis moet opgedaan worden door ervaring in de reisbureausector. Afhankelijk van de aard van het diploma, dat al dan niet meer kwalificaties inhoudt voor de reisbureausector, zal vanzelfsprekend meer kennis verworven door ervaring vereist zijn. Daarom wordt het vereiste aantal jaren ervaring vastgelegd al naargelang de waarde van het diploma.

Het beste diploma (waarbij bijgevolg het minst aantal jaren bijkomende ervaring vereist is), is de bachelor en master opleiding in toerisme (1/). De volgende gradatie is een bachelor of master in het algemeen (2/), daar wordt aangenomen dat wie een bachelor of master heeft bekomen, over de noodzakelijke verstandelijke capaciteiten beschikt om mits een beperkt aantal jaren ervaring, de kennis te verwerven die noodzakelijk is voor de leiding van een verkooppunt. Daarna volgen de personen die in het secundair onderwijs de optie toerisme hebben gevolgd (3/), en degenen die de Syntra opleiding reisbureau-uitbater hebben gevolgd (4/). Syntra is een ondernemingsopleiding die leidt tot een diploma dat erkend is door het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap «Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen».

Indien geen enkel diploma kan voorgelegd worden, zal (...) men ofwel een substantieel aantal jaren ervaring moeten kunnen bewijzen (7/), ofwel via het bekomen van een titel van beroepsbekwaamheid (6/) zijn kennis bewijzen."

Op het eerste gezicht lijkt deze verantwoording aanvaardbaar. De Raad van State ontbeert evenwel de noodzakelijke feitelijke kennis om terzake een sluitend oordeel te vormen.

.../...

Artikel 3

19. In artikel 3, derde lid, wordt gewag gemaakt van een "erkende" bedrijfsrevisor of een "erkende" externe boekhouder. Het is niet duidelijk naar welke erkenning wordt verwezen ⁽⁷⁾ of door wie de erkenning dient te geschieden. Wat de bedrijfsrevisoren betreft, kan die vermelding eventueel worden vervangen door een vermelding "bedrijfsrevisor, lid van het Instituut der bedrijfsrevisoren" ⁽⁸⁾. Tenslotte rijst de vraag of de accountants doelbewust niet worden vermeld.

De stellers van het ontwerp zullen desbetreffend de nodige verduidelijkingen dienen aan te brengen.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 5, 2/ en 3/, van het ontwerp.

Artikel 4

20. Volgens de gemachtigde is het de bedoeling dat de in artikel 4 bedoelde borgstelling kan gebeuren, ofwel doordat de aanvrager of de houder van een vergunning een som geld ter beschikking stelt van een verzekeringsonderneming of een kredietinstelling die geldt als waarborg voor latere door hem aangegane schulden (te vergelijken met de huurwaarborg), ofwel doordat de aanvrager of de houder van een vergunning een verbintenis verkrijgt van een verzekeringsonderneming of een kredietinstelling dat zij zijn schulden (tot een bepaald bedrag) zullen voldoen wanneer hij in gebreke blijft deze zelf te voldoen. Volgens de gemachtigde zou zulks in het ontwerp verwoord zijn doordat in artikel 5, 3/, gewag wordt gemaakt van "een hoofdelijke borg of een borgstelling in geld" (zie over de terminologie opmerking 24).

⁽⁷⁾ In de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen wordt wel gewag gemaakt van de beroepstitel van erkend boekhouder en erkend boekhouderfiscalist (zie artikel 43 van die wet).

⁽⁸⁾ Zie desbetreffend de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der bedrijfsrevisoren.

Aangezien het om een algemene voorwaarde gaat, wordt ze evenwel best bepaald in artikel 4.

21. Er dient in artikel 4 te worden geschreven "overeenkomstig de reglementering van hun lidstaat van oorsprong" in plaats van "overeenkomstig de reglementering van de lidstaat van herkomst van het reisbureau". Gelet op de vrijheid van dienstverrichting moet immers ook een verzekeringsonderneming of een kredietinstelling die niet gevestigd is in de lidstaat van herkomst van het reisbureau, de mogelijkheid krijgen om de dienst te verrichten.

Artikel 5

22. Artikel 5, 1/, van het ontwerp vormt een herhaling van artikel 5, 2/, b), van het decreet van 2 maart 2007. Die bepaling dient in beginsel te worden weggelaten. Wanneer men de erin vervatte voorwaarde omwille van de duidelijkheid toch zou wensen te herhalen, moet de decretale oorsprong ervan duidelijk worden gemaakt ("overeenkomstig ...").

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de eerste volzin van artikel 21 van het ontwerp, die overigens dubbelop is met artikel 5, 1/, ervan ⁽⁹⁾.

23. Artikel 5, 2/, heeft volgens de gemachtigde enerzijds betrekking op het bedrag van de borg waarover de aanvrager van de vergunning moet beschikken op het moment van de aanvraag (eerste zin), en anderzijds op het bedrag van de borg waarover de houder van de vergunning moet beschikken eens hij de vergunning heeft verkregen (tweede en derde zin). Artikel 5, 3/, sluit volgens de gemachtigde aan bij deze tweede en derde zin, namelijk door te bepalen op welk moment het netto-zakencijfer in aanmerking wordt genomen en de borgstelling eventueel moet worden aangepast.

⁽⁹⁾ Wel komt het in artikel 21, eerste volzin, opgenomen woord "uitsluitend" niet voor in artikel 5, 1/.

De genoemde bepalingen dienen duidelijker te worden gesteld, bijvoorbeeld door in artikel 5, 2/, enkel de eerste volzin op te nemen en de regels inzake de herberekening van de borgstelling bijeen te brengen in artikel 5, 3/.

24. In artikel 5, 3/, wordt gewag gemaakt van een "hoofdelijke borg of een borgstelling in geld". De stellers van het ontwerp dienen zich ervan bewust te zijn dat de "hoofdelijke borg" een modaliteit is van een borgtocht waarin de borg afstand heeft gedaan van het voorrecht van uitwinning overeenkomstig artikel 2021 van het Burgerlijk Wetboek. Indien de stellers van het ontwerp met de "borgstelling in geld" bedoelen een depot van het vereiste bedrag bij een bank tot waarborg van de verbintenissen, is dit juridisch-technisch geen borgstelling, zoals in artikel 4 wordt gesuggereerd. Het is ook geen "zakelijke" borg (dit is een zekerheidsrecht verleend voor andermans schuld). De stellers van het ontwerp dienen zich ervan bewust te zijn dat het hier, technisch gezien, gaat om een geldpand, waarop, onder meer in geval van samenloop, andere regels van toepassing zijn dan deze toepasselijk op de borgtocht. Overigens is het zeer de vraag of de in het ontwerp bedoelde "borgstelling in geld" kan worden ondergebracht in het in artikel 5, 2/, h), van het rechtsgrond biedende decreet van 2 maart 2007 bedoelde begrip "borgstelling".

Artikel 8

25. Krachtens artikel 8, derde lid, volstaat om aan te tonen dat aan de in artikel 8, eerste en tweede lid, opgelegde verzekeringsplicht is voldaan, dat het bewijs wordt geleverd dat de verzekeringen, bedoeld in de artikelen 36 en 37 van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling zijn gesloten (niet: afgesloten) ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Er dient te worden opgemerkt dat in artikel 36 van de wet van 16 februari 1994 geen gewag wordt gemaakt van "verzekeringen", maar wel van "garanties". Het is slechts in het koninklijk besluit van 25 april 1997 tot uitvoering van artikel 36 van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling, dat wordt bepaald dat een verzekeringsovereenkomst vereist is.

Het is evenwel af te raden in een gewestelijke regel naar een federale regel te verwijzen omdat daardoor, bij wijziging van die laatste regel, ook de gewestelijke regel indirect wordt gewijzigd. Het kan overigens worden betwijfeld of de artikelen 36 en 37 van de wet van 16 februari 1994 wel kunnen worden geacht tot de federale bevoegdheid te behoren ⁽¹¹⁾.

De verzekeringsplicht voor de in artikel 8, derde lid, bedoelde aanvragers of houders van een vergunning wordt derhalve best geheel in het ontwerp zelf geregeld.

Artikel 10

26. In artikel 10, eerste lid, schrijve men "artikel 2281 van het Burgerlijk Wetboek" in plaats van "artikel 2281 B.W.".

Op verschillende andere plaatsen moet overigens de vermelding "art. 2281 B.W." in dezelfde zin worden vervangen.

Artikel 16

27. In artikel 16, laatste lid, schrijve men "te zijn ingewilligd" in plaats van "toegekend te zijn".

Artikel 17

28. In artikel 17, § 6, dient in het horen van de betrokkenen te worden voorzien.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 18, § 6.

⁽¹¹⁾ Zie hierover advies 33.603/VR van 18 juni 2002 over een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het contract tot reorganisatie en bemiddeling (*Parl. St.*, Kamer, DOC 50 1993/001, p 16). De wet van 16 februari 1994 zelf is tot stand gekomen zonder advies van de Raad van State, afdeling wetgeving.

Artikel 18

29. In artikel 18, § 5, schrijve men "vermeld" in plaats van "vermeldt".

Artikel 22

30. Met betrekking tot artikel 22 van het ontwerp verklaarde de gemachtigde wat volgt:

"De vergunningaanvrager moet ervoor zorgen dat hij een borgstelling bekomt waarbij de borgsteller zich ertoe verbindt de bepalingen van artikel 5 na te leven. Overeenkomstig artikel 5, 4/ houdt dit ook in dat de borgsteller er zich moet toe verbinden de borgstelling slechts uit te keren overeenkomstig artikel 22.

De borgstelling is de enige bescherming van de leveranciers van de met de reisbureau-activiteit verband houdende diensten (vnl. de touroperators) die zich in de bijzondere situatie bevinden dat zij zich steeds via het reisbureau (bemiddelaar) verbinden ten aanzien van de consument en verplicht zijn hun diensten aan de consument te leveren, ook al heeft het reisbureau hen nog niet betaald of is het niet van plan hen te betalen.

Het aanspreken van de borgstelling, waarvan Toerisme Vlaanderen steeds op de hoogte wordt gehouden, is een waarschuwing dat een reisbureau zijn verbintenissen niet meer nakomt, wat Toerisme Vlaanderen in staat stelt tijdig de gepaste actie te ondernemen, en de kwaliteit waarvoor het statuut staat (een kwaliteitslabel ter bescherming van de consument) te beschermen door een snelle opsporing van vergunde reisbureaus die hun verbintenissen niet nakomen."

De in artikel 22 vervatte bepalingen moeten dus zo worden begrepen dat de borgsteller zich in zijn contract met de vergunninghouder akkoord verklaart om aan Toerisme Vlaanderen de verregaande bevoegdheden toe te kennen die in het artikel worden verleend.

De gemachtigde preciseerde nog dat het niet de bedoeling is de toegang tot de rechter te ontzeggen aan de betrokken partijen. Indien een partij niet akkoord is met de beslissing van Toerisme Vlaanderen inzake het al dan niet gegrond zijn van een betwisting, kan zij zich tot de rechter wenden. Artikel 22, § 2, derde lid ("... ongegrond betwiste bedragen moeten betaald worden"), gelezen in samenhang met de tweede volzin van artikel 22, § 4 ("Bij gegronde betwisting meldt Toerisme Vlaanderen aan de schuldeiser dat hij, onverminderd zijn recht op invordering van de schuld bij de schuldenaar, eventueel zijn rechten op de borgstelling via de gewone gerechtelijke weg kan uitoefenen"), geeft niettemin een andere indruk.

Artikel 22 dient in het licht van wat voorafgaat te worden herbekeken.

In zoverre het enkel de bedoeling is dat Toerisme Vlaanderen geïnformeerd wordt over het niet nakomen van hun verbintenissen door vergunde reisbureaus, volstaat overigens een informatieverplichting.

31. De gemachtigde verstrekte de volgende toelichting betreffende de laatste volzin van artikel 22, § 4:

"Deze zin houdt in dat ook indien de rechtbank heeft geoordeeld dat de schuldvordering zeker, vaststaand en opeisbaar is, de schuldeiser de procedure vermeld in artikel 22 moet volgen om de borgstelling aan te spreken. Vanzelfsprekend zal Toerisme Vlaanderen dan echter niet meer oordelen dat de schuldvordering niet zeker, vaststaand en opeisbaar is. De bepaling strekt ertoe dat Toerisme Vlaanderen in elk geval geïnformeerd wordt over een aanspraak van de borgstelling."

De genoemde bepaling dient in het licht van deze toelichting te worden herschreven.

Artikel 26

32. Het is niet duidelijk waarom alle verstrekte informatie bedoeld in artikel 26 "vertrouwelijk" is, temeer daar de gegevens van de vergunning krachtens andere artikelen van het ontwerp voor het publiek toegankelijk moeten zijn.

Overigens zou bij besluit van de Vlaamse Regering niet kunnen worden afgeweken van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Artikel 28

33. Met de woorden "gegevens van de vergunning" in artikel 28 wordt volgens de gemachtigde verwezen naar de gegevens bedoeld in artikel 20. Zulks dient in dat eerstgenoemde artikel te worden gepreciseerd.

Artikel 37

34. Gelet op de datum waarop het voorliggende advies wordt gegeven, dient in artikel 37 (en ten gevolge daarvan in artikel 36) een andere datum van inwerkingtreding te worden bepaald. Gelet op de vele verplichtingen die bij het besluit dat thans in ontwerpvorm voorligt worden ingevoerd, zou de retroactiviteit ervan niet toelaatbaar zijn.

Slotopmerking

35. Aan het ontwerp dient een artikel te worden toegevoegd strekkende tot de opheffing, voor wat betreft het Vlaamse Gewest, van het koninklijk besluit van 30 juni 1966 betreffende het statuut van de reisbureaus.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT